

Beretning om Karantæneforsøg med Svin.

Af Veterinærkonsulent Johannes Arup.

Efter at det var blevet fastslaaet, at Drøvtyggere og Svin, som indførtes fra Danmark til Tyskland, skulde underkastes 10 Dages Karantæne, var det den almindelige Mening, at denne Bestemmelse vilde blive særlig ødelæggende for vor Svineexport, idet Udgifterne for disse Dyr under Karantænetiden vilde forøges meget betydeligt ved Vægttab, Kvalitetsforringelse og den betydelige Risiko for opstaaede Sygdomme.

Selv blandt herværende Modtagere af Svin var der ikke saa lidt Meningsforskjel om hvilken af disse Faktorer, der vilde være mest hindrende for Udførselen; her i Hamburg syntes man at tillægge Kvalitetsforringelsen en meget stor Indflydelse paa senere Salg, medens man i Kiel ikke tillagde denne nogen Betydning, men alene henviste til de forøgede Udgifter og Smittefare.

For at komme til nogenlunde Klarhed over dette Spørgsmaal har Indenrigsministeriet paa Forslag af dets Tilsynsførende med Landbrugets Exportforhold, Hr. Kapt. la Cour, ladet foretage nogle Forsøg, og ved Skrivelse fra Kaptejnen anmodedes jeg om at iværksætte disse. Det var til Forsøgene oprindeligt paatænkt at indkjøbe Svin paa Sjælland eller Kjøbenhavns Marked, og derfra

føre dem til Kiel, for at lade dem slagte efter 10 Dages Ophold i derværende Svinestalde, samt lade Dyrene før og efter Slagtingen bedømme af derværende Handlende. Da imidlertid flere Grunde talte mod at lade denne sidste væsentlige Del af Undersøgelsen foregaa paa en fremmed Plads, ændredes Planen derhen, at Svinene indkøbtes i Jylland, hvorfra de transporteredes med Jernbanen til Udskebningshavn (Aarhus) og derfra med Dampskib til Kjøbenhavn. Herved vilde man opnaa at lade Dyrene komme under lignende Transportforhold, som om de vare førte fra Danmark til Kiel eller Lübeck. Da Øerne i Reglen afgive den største Mængde af de store Hamborgersvin, havde man helst valgt Svinene paa Øerne og ført dem til Jylland, men Hensynet til Kjøbenhavns Flæskemarked, som den eneste Plads, hvor man bedst kunde afsætte de slagtede Kroppe uden altfor stort Tab, gjorde, at man valgte den nævnte Fremgangsmaade. Ved Ankomsten til Kjøbenhavns Kvægtorv opstaldedes Dyrene i Staldene dersteds, og gaves i 10 Dage en Forplejning, som skulde svare til den, der vilde blive ydet i Karantænerne.

Til Forsøgene vilde man hver Gang anvende mindst 12 Svin, store Hamborgersvin paa ca. 300 Pd., da det var denne Slags, hvis Forhold det var af mest Interesse at lære at kjende. De skulde vejes ved Modtagelsen samt ved Ankomsten til Kjøbenhavn. Derefter skulde Halvdelen slagtes, Kjødvægten bestemmes og en Bedømmelse af Kroppene finde Sted, medens den anden Halvdel fodredes med Byggrutning udrørt i Vand, indtil 5 Pd. daglig, for hvert Dyr. Efter denne Tids Forløb skulde et nyt Hold Svin tilføres, hvoraf atter Halvdelen slagtedes sammen med dem, der havde gennemgaaet Karantænen, og de fornødne Vejninger og Bedømmelse af samtlige Kroppe finde Sted og saa fremdeles med de tilbageblevne af 2den Halvdel og et nyt tilført 3die Hold, samt tilsidst Halvdelen af 3die Hold, hvilket sidste det dog ikke lykkedes at gennemføre.

Det var forbunden med nogen Vanskelighed at faa de fornødne passende Svin, da man gjerne vilde have disse saa ensartede som muligt, helst fra samme Hold. Paa Grund af de forventede Hindringer for Udførselen vare Besætningerne af brugelige Dyr nemlig overalt blevne reducerede. Da jeg erfarede, at der formentlig fandtes passende Svin paa Engelsholm ved Vejle, henvendte jeg mig til Hr. Godsejer Bech, der omfattede Sagen med megen Interesse. Nogle af hans Svin vare allerede afsendte til Hamburg og Resten, 18 Stykker, skulde besørge dertil gjennem Hr. Kreaturhandler Egge i Vejle, som paa Hr. Bechs Opfordring overlod Svinene til Forsøget og desuden paatog sig at skaffe de øvrige fornødne Dyr. Det overdroges til Hr. Slagtningsinspektør Christensen at modtage de forskjellige Hold Svin i Vejle, sørge for deres Transport, notere Vejningerne samt kontrollere Fodringen, Pasningen osv. under Opstaldningen i Kjøbenhavn, hvor Svinene iøvrigt modtoges og forhandlede af D'Hrr. Chr. Thede & Søn, medens D'Hrr. Grosserer C. F. Hansen og Slagtermester J. G. Wraae velvillig havde paataget sig Bedømmelsen af Svinene saa vel ved Ankomsten som senere af de slagtede Dyr, hvorved jeg ogsaa selv var til Stede.

I. Forsøgsdyrene.

Hold I bestod af 12 rene Svin fra Engelsholm. De vare af blandet Holstebrorace, vel fedede og passende til Export. Fodringen havde været Mælkeriaffald og russisk Byg. De vare vejede paa Gaarden forinden Afsendelsen og vejede tilsammen 3820 Pd. (gennemsnitlig 318,3 Pd.) Ved Modtagelsen i Vejle den 12. Septbr. efter $2\frac{1}{2}$ Mils Kjørsel var Salgsvægten 3650 Pd. (gjenems. 304,2 Pd.) og efter Ankomsten til Kjøbenhavn efter en særdeles god Overrejse var Vægten d. 13. Aug. Kl. 9 Fmd. 3568 Pd. (gjenems. 297,3 Pd.), saa at Tabet ved Overrejsen altsaa var ca. 6,9 Pd. pr. Stk. De ere

opførte under Numrene 1—12, af hvilke den ene Halvdel slagtedes samme Dag, de ankom, og bedømtes, ligesom de senere slagtede Svin, ikke Dagen, men først anden Dagen efter Slagtningen. Den anden Halvdel holdtes i Karantæne til d. 27. Sptbr., hvorefter de bedømtes samtidig med de først slagtede af 2. Hold. Under Karantænetiden aade de tilsammen den første Dag 20 Pd. Grutning, 2. Dag 30 Pd., 3. Dag 18 Pd., og de øvrige Dage de bestemte 30 Pd. Grutning, ligesom de befandt sig vel hele Tiden.

Hold 2 bestod af 14 Svin, hvoraf 6 fra Engelsholm af samme Hold som de forrige, og 8 fra Hvejselgaard af samme Beskaffenhed som de andre, men noget større og bedre Dyr. De førstnævnte vare vejede paa Gaarden, tilsammen 1874 Pd. (gjennems. 312,3 Pd.), men ved Modtagelsen i Vejle d. 23. Septbr. var Vægten 1787 Pd. (gjennems. 297,8 Pd.) og ved Ankomsten til Kjøbenhavn d. 24. Septbr. om Morgenen 1715 Pd. (gjennemsn. 285,8 Pd.), saa at Tabet ved Overrejsen var henimod 12 Pd. pr. Stk.

Svinene fra Hvejselgaard vare ikke vejede paa Gaarden; ved Modtagelsen i Vejle var Vægten 2812 Pd. (gjennemsn. 351,5 Pd.), og efter Ankomsten til Kjøbenhavn var Vægten 2743 Pd. (gjennems. 342,9 Pd.), saa at Vægttabet for disse under Rejsen kun udgjorde 8,6 Pd. pr. Stk.

Da Vægttabet for det første Hold Svin fra Engelsholm var en Del mindre, synes det, som om disse denne Gang havde lidt mere ved at overføres med de større fremmede Svin fra Hvejselgaard, ligesom alle Svinene ved Ankomsten til Kjøbenhavn, trods den gode Overrejse, syntes noget mere medtagne end Hold 1. Dyrene fra Engelsholm slagtedes, hvorimod de andre holdtes i Karantæne til 5. Oktbr. Det optagne Foder var 1. Dag 27 Pd., 2. til 5. Dag 24 Pd. dagl., 6. Dag 30 Pd. og de sidste Dage fuld Ration, 40 Pd. daglig.

Svinene af dette Hold ere opførte med Løbenummerne 13—26.

Hold 3. Skulde have indeholdt 4 Svin fra Hvejselgaard af samme Slags, som var anbragt i Karantænen, men disse udeblev, saa at der kun modtoges 10 Svin fra Hopballegaard ligeledes ved Vejle. Det var de fineste og korteste af de modtagne Dyr og for saa vidt de smukkeste Exportvarer, men de havde havt en meget besværlig Overrejse, under hvilken de havde lidt meget; flere kunde ikke gaa ved Ankomsten og laa den første Dags Tid stille hen. Det var af Grunde, som skulde omtales under Bedømmelse af Kroppene, iforveien bestemt, at Halvdelen af dette Hold — hvortil de ventede Dyr fra Hvejselgaard ogsaa vare udsete — først skulde slagtes Dagen efter Ankomsten, hvorfor de modtoges i Vejle d. 3. Oktbr. Vægten var da 3016 Pd. (gjennemsn. 301,6 Pd.) og ved Ankomsten til Kjøbenhavn d. 4. Oktbr. om Formiddagen 2912 Pd. (gjennemsn. 291,2 Pd.), saa at Svindet paa Overrejsen altsaa her udgjorde 10,4 Pd. pr. Stk. 5 af Svinene, de mest medtagne, slagtedes d. 5. Oktbr., og det var Mening, at Resten skulde fodres saa stærkt, som det lod sig gjøre. Men et af de sidste Svin, der skulde afslutte Forsøgere, viste sig sygt d. 9. Oktbr. — formentlig af Knuderosen — og da det af Hensyn til den forventede stærke Indførsel af Svin til Markedet næste Dag ikke ansaas for tilraadeligt at afvente Sygdommens Udvikling, bleve de fem Dyr slagtede samme Dag, saa at Forsøget for dette Holds Vedkommende ikke førtes til Ende. Holdet indbefatter Løbenummer 27—36. De havde dog begyndt at rette sig noget og aade i de 5 Dage henholdsvis 12, 15, 15, 15 og 20 Pd.

II. Vægtforhold.

A. For de Svin, der slagtedes strax efter Ankomsten.

Hold 1 a. Løbenummer 1—6 fra Engelsholm (Tabel I).
Slagtet Ankomstdagen d. 13. Septbr.

Dyrene ere saa vel levende som slagtede vejede paa den Maade, som de vilde være blevne det under almindelige Handelsforhold og Slagtevægten taget efter Bedømmelsen 3: 40 Timer efter Slagtingen. De i Tabellerne fremhævede Tal angive Vægten, hvortil Svinene ere solgte og den samlede Slagtevægt, samt Kjødprocenten i Forhold til disse to Tal, der alene have praktisk Betydning for Sælger og Kjøber. Herefter udgjør den gennemsnitlige Kjødprocent 80.8 pCt., saa at Tabet altsaa har udgjort 19.2 pCt., hvorimod den virkelige Kjødprocent beregnet efter Vægten før Slagtingen er 83.2 pCt., Svindet altsaa kun 16.8 pCt.

Hold 2 a. Løbenummer 13—18 fra Engelsholm (Tabel II).
Slagtet Ankomstdagen d. 24. Septbr.

Skjønt dette Hold fra Engelsholm, der transporteredes over sammen med de større Svin fra Hvejselgaard, havde tabt 4 Pd. mere pr. Stykket end de tilsvarende Svin af Hold I, saa vilde dette dog ikke i samme Grad være gaaet ud over Kjøberens (Slagteren), idet Kjødprocenten i Forhold til Modtagelsesvægten kun er 0.9 pCt. lavere end for Hold I a, og den virkelige Kjødprocent er uforandret — Løbenummer 18, der havde Tuberkulose, dog ikke i betydelig Grad, har ogsaa givet det daarligste Resultat.

Hold 3 a. Løbenummer 27—31 fra Hopballemølle (Tabel III). Slagtet Dagen efter Ankomsten d. 5. Oktbr.

Som allerede omtalt var det de tilsyneladende mest medtagne af dette Hold, der slagtedes først, og her viste

Tabel I.

Løbenummer	Mærke	Levende Vægt			Slagtevægt				Procentvis af Modtagelsesvægt				Kjødprocent efter Vægt umiddelbart før Slagtning
		Pa.	Pd.	Kjøbenhavn ^{13/9}	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Ialt	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Samlet Kjødvægt	
1	I	310	294	285	206	16	19	241	70.1	5.4	6.5	82.0	84.6
2	II	315	302	294	212	16	19	247	70.2	5.3	6.3	81.8	84.1
3	III	295	286	278	194	18	15	227	67.8	6.3	5.2	79.3	82.4
4	IV	350	338	331	240	19	15	274	71.0	5.9	4.4	81.3	82.8
5	V	300	287	277	198	16	19	233	68.9	5.6	6.6	81.1	84.1
6	VIII	300	286	280	198	16	14	228	69.2	5.6	4.9	79.7	81.5 1)
Gjennemsnit .		311.7	298.8	290.8	208	16.8	16.8	241.6	69.6	5.6	5.6	80.8	83.2

1) Havde et ret betydeligt Navlebrok.

Tabel II.

Løbenummer	Mærke	Levende Vægt Pd.			Slagtevægt Pd.				Procentvis af Modtagelses- vægt				Kjødpcent efter Vægt umiddelbart før Slagning
		Gården $\frac{23}{9}$	Vejle $\frac{29}{9}$	Kjøbenhavn $\frac{24}{9}$	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Ialt	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Samlet Kjødvægt	
13	38	322	312	296	212	21	18	251	67.9	6.7	5.8	80.4	84.8
14	36	280	268	258	182	18	15	215	67.9	6.7	5.6	80.2	83.3
15	75	315	305	294	214	17	13	244	70.2	5.6	4.2	80.0	82.7
16	9	320	303	294	214	17	15	246	70.6	5.6	5.0	81.2	83.7
17	97	325	304	293	214	19	9	242	70.4	6.2	3.0	79.6	82.6
18	72	312	295	280	204	16	10	230	69.2	5.4	3.4	78.0	82.2
Gjennemsnit.		312.3	297.8	285.8	206.7	18.0	13.3	238.0	69.4	6.0	4.5	79.9	83.2

Tabel III.

Løbenummer	Mærke	Levende Vægt			Slagtevægt				Procentvis af Modtagelses- vægt				Kjødprocent efter Vægt umiddelbart før Slagtning
		Gaarden	Vejle ^{3/10}	Kjøbenhavn ^{4/10}	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Ialt	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Samlet Kjødvægt	
27	965	„	351	339	254	20	24	298	72.4	5.7	6.8	81.9	87.9
28	331	„	283	274	200	13	22	235	70.7	4.6	7.8	83.1	85.8
29	326	„	325	312	236	16	16	268	72.5	5.0	5.0	82.5	85.9
30	425	„	287	274	202	16	21	239	70.4	5.6	7.3	83.3	87.3
31	2880	„	316	307	224	18	19	261	70.9	5.7	6.0	82.6	85.0
Gjennemsnit .		„	312.4	301.2	223.2	16.6	20.4	260.2	71.4	5.3	6.6	82.3	86.4

det sig, at det var de største og sandsynligvis de fedeste, der havde tabt mest under den strænge Dampskibsrejse. De slagtede 5 vejede nemlig gennemsnitlig 312.4 Pd. pr. Stk., og svandt paa Vejen til Kjøbenhavn 11.2 Pd., medens Resten gennemsnitlig kun vejede 290.8 Pd. og svandt 9.6 Pd. Svinene i Tab. III have altsaa omtrent tabt ligesaa meget paa den besværlige Rejse pr. Stk. som Svinene i Tab. II, der overførtes sammen med de fremmede, større Svin fra Hvejselgaard, men de give et bedre Slagtningsresultat end de i Tab. II, idet Slagterens Tab her kun gennemsnitlig vilde være 17.7 pCt. mod 20.1 pCt., medens Svindet i Forhold til den virkelige Kjødprocent kun har udgjort 13.6 pCt. Svinene viste sig, som omtalt, ogsaa ved Modtagelsen som de bedste, og at den virkelige Kjødprocent er forholdsvis bedre end i de foregaaende Tilfælde skyldes utvivlsomt den længere Tid, der er hengaaet mellem Ankomsten og Slagtningen.

B. For de Svin, der slagtedes efter endt Karantæne.

Hold 1 b. Løbenummer 7—12 fra Engelsholm (Tabel IV).
Ankom 13. Septbr., slagtet 24. Septbr.

Denne anden Halvdel af Hold I har en Gennemsnitsvægt af 12 Pd. pr. Svin mere end første Halvdel; en ligeligere Fordeling vilde have fundet Sted, naar Svin VIII, der slagtedes i Hold 1 a, var bleven holdt tilbage, som Bestemmelsen fra først var. I de 11 Dage (Ankomstdagen medregnet), Dyrene laa, er der en Tilvæxt af gennemsnitlig 10 Pd. pr. Stk. (for de enkelte 15, 6, 7, 14, 5, 13 Pd.); men det maa herved erindres, at Dyrene kom over med Svin af samme Hold i godt Vejr, og at de med Undtagelse af 1ste og 3die Dag toge den fulde Ration Foder. De fodredes i 11 Dage, fordi Hold 2, hvis ene Halvdel skulde slagtes sammen med disse, paa Grund af en mellemliggende Søndag ikke kunde komme til Kjøbenhavn før den 24. Septbr.; der

Tabel IV.

Løbenummer	Mærke	Levende Vægt				Slagtevægt				Procentvis af Modtagelses-				Kjødprocent efter Vægt umiddelbart før Slagtning
		Pd.				Pd.				Pd.				
		Gaarden 12/9	Vejle 12/9	Kjøbenhavn 13/9	Kjøbenhavn 24/9	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Ialt	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Samlet Kjødvægt	
7	VI	325	310	300	315	232	17	14	263	74.8	5.5	4.5	84.8	83.5
8	VII	265	273	268	274	198	17	18	233	72.5	6.2	6.6	85.3	85.0
9	IX	310	295	291	298	218	18	18	254	73.9	6.1	6.1	86.1	85.3
10	X	335	320	311	325	234	20	18	272	73.1	6.3	5.6	85.0	83.7
11	XI	335	319	312	317	226	20	14	260	70.8	6.3	4.4	81.5	82.0
12	XII	360	348	341	354	256	19	20	295	73.5	5.5	5.8	84.8	83.3
Gjennemsnit .		325	310.8	303.8	313.8	227.3	18.5	17	262.8	72.9	6.0	5.6	84.5	83.8

bør saaledes for de 10 Dage kun regnes med en Tilvæxt af ca. 9 Pd. pr. Stk. Dette viser sig for Kjøberen i et formindsket Svind ved Slagtningen, idet dette her kun udgjør 15,5 pCt. mod 19,2 pCt. og 20,1 pCt. ved Hold 1 a og 2 a fra samme Sted. Den virkelige Kjødprocent ved Slagtningen falder derimod mere sammen med disse, idet den for de 3 halve Hold udgjør 83,2, 83,2 og 83,8 pCt.

Hold 2 b. Løbe-Num. 19—26 fra Hvejselgaard. (Tab. V.)
Ankom 24. Septbr. Slagtet 5. Oktbr.

Hold 2 b frembyder, som anført under Afsnit I, den Interesse at være overført sammen med Svin fra et fremmed Sted, og de have som de større og bedre havt Overtaget paa Rejsen. Gjennemsnitsvægten ved Modtagelsen var næsten 54 Pd. mere end for Hold 1 a, men desuagtet tabte de 4 Pd. mindre end paa Overrejsen; at de dog ogsaa have lidt en Del viser sig ved, at de de første 5 Dage kun aade ca. 3 Pd. Grutning hver, og først efter den 6. Dag toge fuld Ration. Under disse Forhold kan det ikke undre, at Tilvæksten under Karantænen, der for Sammenligningens Skyld ogsaa varede 11 Dage, kun var 6,1 Pd., med langt større Svingninger for de enkelte Dyr, henholdsvis 1, 13, 5, 7, 3, 5, 13 og 2 Pd. To af Dyrene ere saaledes kun tiltagne ubetydeligt, og ingen har saa høje Tal at opvise som i Hold 1 b. Resultatet er derfor for Kjøberen blevet det samme som for Hold 1 b, idet Tabet ved Slagtningen har udgjort 15,7 pCt., skjønt Svinenes bedre Kvalitet viser sig ved, at den virkelige Kjødprocent er højere, saa at Svindet her kun er 15,2 pCt. eller 1 pCt. bedre end ved det nævnte Hold.

Vi havde, som sagt, ventet samtidig hermed at kunne slagte nogle Svin fra samme Gaard, dog disse udeblev uheldigvis. En Sammenligning mellem Hold 3 a og de andre er dog ikke uden Interesse. Det var, som nævnt, kortere og finere Dyr end de hidtil modtagne,

Tabel V.

Løbenummer	Mærke	Levende Vægt Pd.			Slagtevægt Pd.				Procentvis af Modtagelses- vægt				Kjødprocent efter Vægt umiddelbart før Slagtning	
		Gaarden	Vejle ^{23/9}	Kjøbenhavn ^{24/9}	Kjøbenhavn ^{5/10}	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt	Ialt	Krop	Hoved og Ben	Flomme og Tarmfedt		Samlet Kjødvægt
19	3381	"	333	325	326	240	18	18	276	72.1	5.4	5.4	82.9	84.7
20	331	"	337	330	343	252	18	18	288	74.8	5.3	5.3	85.4	83.7
21	2880	"	346	338	343	250	19	19	288	72.2	5.5	5.5	83.2	83.7
22	326	"	433	421	428	306	25	28	359	70.7	5.8	6.5	83.0	83.9
23	2163	"	355	345	348	255	20	19	294	70.8	5.6	5.4	82.8	84.5
24	3166	"	324	317	322	238	18	20	276	73.5	5.5	6.1	85.2	85.7
25	1072	"	314	307	320	240	18	17	275	76.4	5.7	5.4	87.5	85.9
26	2474	"	370	360	362	276	17	19	312	74.6	4.6	5.1	84.3	86.2
Gennemsnit .		"	351.5	342.9	349.0	257.1	19.1	19.8	296	73.3	5.4	5.6	84.3	84.8

virkelig første Klasses Fedesvin, og trods den haarde Overrejse, hvor Svindet var 11,2 Pd. pr. Stk., altsaa næsten lige saa stort som ved Hold 2 a, viste disse Dyr, som hørte til de mest medtagne af Holdet, men som først slagtedes Dagen efter Ankomsten uden Fodring, et bedre Resultat end nogle af de tidligere strax slagtede Hold. Tabet for Kjøbereren udgjorde kun 17,7 pCt. mod 19,2 pCt. ved Hold 1 a og 20,1 pCt. ved 2 a, medens det virkelige Svind ved Slagtningen her kun var 13,6 pCt. mod 16,8 pCt. At Svindet ved Slagtningen er forringet noget ved, at Dyrene have ligget 12—14 Timer længere end de andre, er højst sandsynligt, naar naar vi se hen til, at Svindet ogsaa viser sig noget mindre ved Hold 1 b end ved Hold 1 a og 2 a fra samme Gaard, skjønt Forskjellen her kun er ubetydelig; men det stemmer ret godt med, at man i Kiel meddelte mig, at Slagterne foretrak at lade Svinene ligge 1 á 2 Dage over forinden Slagtningen. Hold 3 a overgaar i Slagteværdi endog Svinene fra Hvejselgaard med 1,6 pCt.

Desto mere maa det beklages, at Forsøget ikke kunde føres til Ende med Hold 3 b fra Hopballegaard, thi om det end paa Grund af den medtagne Tilstand, hvori Svinene ankom, næppe var lykkedes at faa disse til at optage en større Mængde Foder end de andre Karantænesvin, hvad der var paatænkt, saa havde de dog rettet sig ret godt, og da de den 5. Dag vare naaede til at æde ca. 4 Pd. hver, er det sandsynligt, at de havde givet det bedste Slagtningsresultat.

Efter at Dyr læge Christensen havde tilset Svinene om Middagen d. 9. Oktbr., opdagede en af Markedets Dyr læger om Eftermiddagen hos et af Svinene Sygdomstegn, der tydedes som Knuderosen, der i vor Veterinær Lovgivning er optaget blandt smitsomme Sygdomme, hvad den saa vidt mig bekjendt ikke er noget andet Steds, og i hvert Tilfælde ikke i de Lande, med hvilke vi staa i direkte Handelssamkvem. Som Følge heraf bleve Svinene efter Samraad med Hr. Thede strax

slagtede, og da man under disse Omstændigheder ikke vilde tillade Afbenyttelse af Slagteriets Vægte, blev ingen Vejning foretaget. Da jeg kom til Kjøbenhavn, hvortil jeg kaldtes ved Telegram, vare Kroppene førte til Svine-markedet, saa det kun lykkedes at faa den samlede Vægt opgivet, men denne er ufuldstændig, da det angrebne Dyr afhudedes og en Del Flæsk kasseredes. Jeg skal derfor kun angive dette Holds Vægt i samlede Tal.

Hold 3 b. Løbe-Nummer 32—36 fra Hopballe Mølle.

Ankom 4. Oktober.

Vejede tilsammen ved Modtagelsen i Vejle 1454 Pd. (gjennems. 290,8 Pd.), ved Ankomsten til Kjøbenhavn 1406 Pd. (gjennemsn. 281,2 Pd.), saa at Tabet ved Overrejsen var 9,6 Pd. Stykket eller 1,6 Pd. mindre end ved de mere angrebne af Hold 3 a.

III. Bedømmelsen.

Efter Slagtningen, der i Reglen fandt Sted efter Middag, hang Kroppene over i Slagteriet den paafølgende Dag, og Bedømmelsen af Kvaliteten fandt Sted tredje Dags Formiddag Kl. 10, samtidig med den sidste Vejning. De hang saaledes 36—40 Timer, efter hvilken Tid Kroppene vare fuldstændig faste og afkjølede. Om selve Bedømmelsen have D'Hrr. Grosserer Hansen og Slagtermester Wraae afgivet følgende skriftlige Erklæring:

»1. Forsøg. Der ankom 12 Svin, som vare af god Kvalitet og passende til Export; af Partiet slagtedes strax 6 Svin; ved Bedømmelsen viste det sig, at Flæsket var fast og af god Kvalitet, hvorimod Kjødet var meget mørkt og af rød Farve. Resten af Partiet, 6 Stkr., slagtedes efter 10 Dages Forløb. Flæsket var fast og af ligesaa god Kvalitet som de først slagtede; derimod var Kjødet fint og af lys Farve.

Disse sidst slagtede vilde absolut være en bedre Handelsvare end de, der slagtedes strax ved Ankomsten.

2. Forsøg. Der ankom 14 Svin, ligeledes passende til Export, heraf slagtedes 6 Stkr. strax og 8 Stkr. efter 10 Dages Forløb. Forholdet var her det samme som ved første Forsøg.

3. Forsøg. Der ankom 10 Svin, passende til Export, hvoraf 5 slagtedes strax, men da de resterende bleve slagtede forinden den fastsatte Tid, kunde der ingen Bedømmelse af dette Parti finde Sted.

Resultatet af de tvende Forsøg er, at Svinene selv efter 10 Dages Karantæne, naar de have faaet tilstrækkeligt Kraftfoder, intet ville tabe i Kvalitet.

Da jeg var til Stede og deltog i Bedømmelsen, ser jeg mig i Stand til at tilføje nogle Oplysninger til denne Erklæring. Der var i det Hele taget meget lille Forskjel paa de samtidig ankomne og samtidig slagtede Dyrs Kroppe, fraset nogen Afvigelse i Flæskets Tykkelse, og der var heller ingen kjendelig Forskjel i Fastheden af Kjødet af de Svin, som slagtedes strax, og de, som havde gennemgaaet Karantænen, da alt — og vel at mærke uden kunstig Afkjøling — var af fortrinlig fast og god Beskaffenhed. Dette skyldes vel særlig Svinenes ensartede Kvalitet og den ensartede Fodring med Byg og Mejeriaffald, som er opgivet for alle Dyrene, thi hos Dyr, som de anvendte, bliver det dog Fodringen, som faar størst Indflydelse paa Flæskets Kvalitet. Hvad den røde (grovere) Farve hos de Svin, som strax slagtedes, angaar, da var man enig om, at denne væsentlig skyldtes den hurtig paafulgte Slagtning efter kun en halv Snes Timers Forløb, og den var særlig iøjnefaldende hos de samtidig ophængte Kroppe af Hold 1 b og 2 a¹⁾, der-

¹⁾ Den ene af Dommerne, Hr. Grosserer Hansen, har desuden meddelt mig, at han som et yderligere Forsøg lod to til-

imod var Forskjellen mindre mellem 2 b og 3 a. For nemlig at komme til nogen Klarhed i saa Henseende, lod man Holdet 3 ankomme saa betids, at man ikke behøvede at slagte Hold 3 a før efter 24 Timers Forløb. Skjønt disse Dyr jo vare de mest medtagne af Rejsen, viste deres Kjød dog ved denne Forandring en betydelig lysere Farvning, men kunde dog endnu ikke maale sig med Hold 2 b, uagtet de vare mere udpræget første Klasses Svin.

Forsøgene have vel været for lidet omfattende til deraf at drage almenlydige Slutninger, og Dyrene af Hold 1 og 2, med hvilke Forsøget gennemførtes, transporteredes under gode Forhold, dog maa det erindres, at Hold 2 indeholdt Svin fra forskellige Gaarde. Da imidlertid alle Svinene ere tiltagne i Vægt under Forsøgene, om end i forskjellig Grad, have disse dog formentlig fastslaaet:

at store, rene, kjernefede Svin under nogenlunde gode Forhold snarere ville tiltage end aftage i Vægt under en 10 Dages Karantæne med en Bygfodring af 5 Pd. Byg daglig for hvert Dyr, og

at Kjød og Flæsk hos saadanne Dyr ikke vil tabe i Kvalitet under disse Forhold.

Derimod er det en Selvfølge, at Risikoen for at Sygdom kan opstaa er større, hvor flere fremmede Dyr føres sammen, saa at Nødslagtinger kunne blive nødvendige, og at Risikoen ved Transport af saadanne fede Dyr forøges under ugunstige Forhold — navnlig stærk Sommervarme —, hvilket sidste dog er et Forhold, som altid er til Stede, og som næppe forøges synderligt for Karantænedyrenes Vedkommende.

svarende Stykker Kjød, henholdsvis fra et Svin af Hold 1 b og 2 a, der begge altsaa stammede fra Engelsholm, ophænge i nogle Dage, hvorved han fandt det første baade mere holdbart og mere velsmagende efter Stegning.

Der er i Tabellerne endnu medtaget et Par Tal, skjønt de ligge uden for det Maal, der her haves for Øje, og paa disse skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden.

For Svinene fra Engelsholm er Vægten om Morgenen hjemme paa Gaarden, der ligger $2\frac{1}{2}$ Mil fra Vejle, opgivet, og uagtet Dyrene ikke ere fodrede siden foregaaende Aften, vil det ses, at Vægttabet paa den første korte Rejse til Vejle er langt betydeligere end paa Rejsen over Aarhus til Kjøbenhavn, idet den

for Hold 1 a udgjør 12,9 Pd. for Stykket mod 8 Pd.

-	-	1 b	-	14,2	-	-	-	7	-	og
-	-	2 a	-	14,5	-	-	-	8	-	

og ved enhver senere Vejning inden Slagtningen vil Tabet blive forholdsvis mindre. Det er derfor ikke uden Betydning, hvilken Vægt der lægges til Grund, naar man vil beregne Svindet, eller den modtagne Værdi i Markedet; vil man her gaa ud fra Vægten hjemme, faar man 3 til 4 pCt. større Svind end ved den senere Vejning.

Da det dog i Handel og Vandel i Reglen er Tilfældet, at Dyrene leveres paa nærmeste Station, er jeg ved Beregningen af Procenten for den samlede Kjødvægt gaaet ud fra Modtagelsesvægten i Vejle. Men dette Tal vil i væsentlig Grad være afhængig af det Svind, Dyrene have lidt paa en mere eller mindre gunstig Rejse, og det kan ofte forandre Forholdet i Dyrenes Slagteværdi ved Modtagelsen, saa at man vil finde en større Uoverensstemmelse mellem de fremhævede Tal i Tabellernes næstsidste Talrække end i deres sidste.

Disse indeholde den virkelige Kjødprocent efter Vægten kort før Slagtningen, og den er selvfølgelig mere konstant for samme Gruppe af Svin. Disse Tal have vel væsentlig Betydning for Slagterne, der købe Dyrene til Slagtning kort efter Kjøbet, men de ere dog heller ikke uden Betydning for Afsenderen, da de vise, om den Tara af 20 pCt., som man almindelig handler

med paa Berlins og Hamburgs Marked, er rigtig eller ikke. Se vi hen til, at Gjennemsnitsprocenten for

Hold 1 a er 83,2 pCt. Hold 2 a er 83,2 pCt.

— 1 b - 83,8 - — 2 b - 84,8 -

Hold 3 a er 86,4 pCt.

saa faa vi over 84 pCt., saa at en Tara paa 20 pCt. synes at være vel høj for Svin, som dem her er Tale om. Denne Bemærkning synes saa meget mere berettiget, som man ved at gjennemgaa Tallene for de enkelte Dyr finder, at man ikke i noget Tilfælde er kommen over et Svind af 20 %, men i mange Tilfælde betydeligt under saaledes hos Hold 3 a, hvor det kun er 13,6 pCt.

Det er dog i høj Grad sandsynligt, at man havde faaet et helt andet Resultat baade med Hensyn til Vægttab og Kvalitet, dersom Forsøget havde omfattet mindre, 180—200 Pds. Slagtesvin, saaledes som de ofte slagtes i Hamburg til Pladsforbrug, og at derfor Udtalelserne om det forventede Resultat paa Forhaand maatte lyde anderledes derfra. Men Toldafgiften paa Flæsk og levende Dyr gjør, at det lige saa lidt kan lønne sig at sende de smaa Svin levende til Tyskland, som under de nuværende Forhold at forsende de store Svin som Slagtevarer. Tolden for levende Svin er nemlig 5 Mark pr. Stk. og for Flæsk 17 Mark for 200 Pd., hvoraf følger, at medens et Svin paa 300 Pd. og derover ikke vil komme til at svare mere i Karantæneudgifter og Told end et Svin, der vejer 200 Pd. og derunder, nemlig omtrent 13 Mark, saa vil det første slagtet komme til at betale ca. 20 Mark i Told, medens det sidste næppe vil komme til at yde 13 Mark, og saa spares endda betydelig i Risiko, Fragt osv. Tillader derfor Prisforholdet en Forsendelse af Svin til Tyskland, ville vi for Tiden blive nødt til at forsøge at sende vore smaa Svin slagtede, men store — jo større jo bedre — levende i Markedet gjennem Karantænerne; ere disse da ind-

rettede saaledes, at ikke for mange sættes sammen under Opholdet dèr, saa at Dyrene kunne skaffes nogenlunde Ro, ville vi muligvis vedblivende kunne afsætte Fedesvin ad denne Vej. En Ulæmpe for Forsendelsen af de store Svin, der hidtil have fundet den bedste Af-sætning i Hamburg, er det, at disse ikke kunne modtages i Karantæne i Hamburg eller Altona, og da Omkostningerne forøges ved, at de skulle gaa igjennem flere Hænder, vil det blive nødvendigt at drage Kjøberne til Karantænebyerne, og bestræbe sig for at Omsætningen kan finde Sted der.
